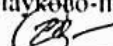

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Буковинський державний медичний університет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

 Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
« 29 » 08 2025 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

«Англійська мова (за професійним спрямуванням)»

рівень вищої освіти	– другий (магістерський)
галузь знань	– 22 Охорона здоров'я
спеціальність	– 226 Фармація, промислова фармація
факультет	– медико-фармацевтичний
курс навчання	– 2
форма навчання	– денна
кафедра	– іноземних мов

Схвалено на засіданні кафедри іноземних мов
«02» липня 2025 року (протокол № 14).

Завідувач кафедри
(підпис)

Олександр РАК

Схвалено предметною методичною комісією з суспільних та гуманітарних дисциплін «26»
серпня 2025 року (протокол № 1).

Голова предметної методичної
комісії
(підпис)

Ніна ЗОРІЙ

Чернівці – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Наместюк Світлана Валеріївна – доцент, к.філол.н. namestyuk.lana@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/inozemnih-mov
Веб-сайт кафедри	https:// languages.bsmu.edu.ua
E-mail	f.languages@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, пл. Театральна, 2
Контактний телефон	(0372)52-52-70

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	-
Практичні заняття	60
Самостійна робота	30
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Навчальна предмет «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» спрямований на підготовку майбутніх фармацевтів до фахово орієнтованої іншомовної комунікації англійською мовою, що є невід'ємною складовою їхньої професійної діяльності в сучасних умовах глобалізації та міжнародної інтеграції сфери охорони здоров'я. Предмет орієнтований на формування комунікативної компетентності студентів у професійному середовищі, зокрема під час взаємодії з іноземними колегами, пацієнтами, представниками фармацевтичних компаній та іншими учасниками міжкультурної професійної комунікації. У процесі навчання передбачається опанування різних видів професійно орієнтованого читання, розвиток умінь усного й писемного мовлення в межах ситуативно зумовленого та професійно спрямованого дискурсу з акцентом на діалогічні, полілогічні й монологічні форми спілкування. Особлива увага приділяється формуванню навичок анотування та реферування наукових медичних і фармацевтичних текстів на основі автентичних англійських джерел, а також розвитку перекладацької компетентності, необхідної для роботи з інструкціями до лікарських засобів і супровідною фармацевтичною документацією. Програма також передбачає оволодіння вміннями працювати з професійною медичною та фармацевтичною документацією, зокрема інструкціями щодо застосування лікарських препаратів, фармацевтичного обладнання та реактивів. Реалізація програми сприяє розвитку професійного мислення, мовної автономії та міжкультурної компетентності майбутніх фармацевтів і відповідає сучасним вимогам до іншомовної підготовки фахівців у галузі охорони здоров'я.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального

процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);

- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovor-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими фаховими та загальноосвітніми курсами, що забезпечують формування цілісної професійної компетентності здобувачів освіти.

Міжпредметна інтеграція

Навчальна дисципліна	Зміст міждисциплінарного зв'язку
Біологія та анатомія	Забезпечує розуміння фізіологічних процесів, що

Навчальна дисципліна	Зміст міждисциплінарного зв'язку
людини	лежать в основі фармакологічної дії лікарських засобів.
Хімія (загальна, неорганічна, органічна, біохімія)	Формує знання про хімічні властивості, склад і взаємодію фармацевтичних речовин.
Фармакологія та фармакотерапія	Сприяє усвідомленню механізмів дії, показань, протипоказань і раціонального використання лікарських препаратів.
Латинська мова та основи фармацевтичної термінології	Є базисом для формування професійної мови та коректного використання фармацевтичної термінології.
Менеджмент і маркетинг у фармацевтичній	Забезпечує розуміння організації діяльності фармацевтичних установ і процесів прийняття управлінських рішень.
Медична та фармацевтична етика і деонтологія	Формує професійну культуру, етичну поведінку та комунікаційні навички у сфері фармацевтики.

Отримані під час вивчення дисципліни знання та компетентності створюють основу для подальшого опанування прикладних фармацевтичних дисциплін, проходження практики та здійснення професійної діяльності у сфері охорони здоров'я.

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою викладання навчальної дисципліни є навчання іноземній мові в медичному вузі є формування іншомовної компетентності медичних фахівців з урахуванням їх навчально-професійної сфери в контексті Болонського процесу як шляху до Євроінтеграції у межах сфер і тем, окреслених навчальною програмою для фармацевтичного профілю (Фармація, промислова фармацевтика), що передбачає оволодіння професійною іноземною мовою у всіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності (читанні, говорінні, аудіюванні, письмі) та вдосконалення набутих на попередньому етапі навчання загальних компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» є лексичний та граматичний матеріал з англійської мови, необхідний для розвитку лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагматичних компетенцій, що сприяє формуванню іншомовної компетентності у повсякденній комунікації, готує до професійно-виробничої та у подальшому наукової сфери спілкування.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- формування у здобувачів освіти професійного світогляду та розуміння ролі фармацевта в системі охорони здоров'я;
- розвиток умінь аналізувати та приймати обґрунтовані рішення в межах професійної компетентності;
- оволодіння сучасною фармацевтичною термінологією, навичками її правильного використання у професійному спілкуванні та документації;
- виховання відповідального ставлення до етичних і деонтологічних аспектів фармацевтичної діяльності, здатності до ефективної комунікації з пацієнтами та колегами.

6.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Згідно з вимогами стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності, що передбачають застосування теоретичних знань і методів фармацевтичної науки, із урахуванням етичних норм, безпеки та стандартів якості.

Загальні:

здатність до критичного та системного мислення;
уміння ефективно спілкуватися державною та іноземними мовами у професійній сфері;
здатність працювати в команді, приймати відповідальні рішення та нести відповідальність за результати своєї діяльності;
здатність до навчання впродовж життя та саморозвитку;
здатність використовувати інформаційні технології у професійній діяльності.

Спеціальні (фахові):

здатність застосовувати фармацевтичну термінологію, нормативно-правові акти та стандарти у професійній діяльності;
уміння здійснювати професійну комунікацію в системі «фармацевт – пацієнт – лікар»;
здатність приймати обґрунтовані рішення у межах фармацевтичної компетентності;
уміння дотримуватися етичних принципів і деонтологічних норм у фармацевтичній практиці;
здатність інтегрувати знання з різних галузей (хімії, біології, медицини, менеджменту) для розв'язання професійних завдань.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій у формі «Матриці компетентностей».

Згідно з вимогами стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує формування таких **програмних результатів навчання (ПРН)**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності:

ПРН 04. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН 08. Розробляти і реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фармації, а також дотичні міждисциплінарні проєкти з урахуванням технічних, соціальних, економічних, етичних, правових та екологічних аспектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- стратегії професійного спілкування і навчання;
- граматичну, морфологічну системи мови;
- категорії, класи і структури нормативної граматики мови;
- мовленнєві функції та засоби вираження;
- аббревіатури іншомовних фахових термінів у професійній галузі;
- принципи організації висловлювання;
- основи синтаксису та пунктуації;
- основні моделі ведення дискурсу;
- достатню кількість соціокультурних мовних одиниць для організації висловлювання у межах визначеної тематики і сфер спілкування; культури країни, мова якої вивчається; основних правил ввічливості, норм поведінки.

Уміти:

- читати та перекладати оригінальний текст за фахом зі словником з метою отримання інформації;
 - переказати прочитаний або прослуханий текст середньої складності;
 - вести бесіду (підготовлену та не підготовлену), безпосередньо пов'язану з текстом підручника або прослуханого повідомлення;
 - брати участь у спілкуванні в професійній, соціально-побутовій та соціально-культурній сферах в межах лексичного мінімуму та тематики, передбаченої програмою;
 - вміти написати резюме, анотацію до прочитаного тексту, статті;
 - одержувати інформацію через різноманітні джерела.
- Демонструвати:
- доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб (усне спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою);
 - спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
 - лінгвістичні методи аналітичного опрацювання іншомовних джерел;
 - навчальні стратегії для самостійного вивчення іноземних мов.

7. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, практичних занять – 60 год., самостійної роботи – 30 год. Загальний обсяг дисципліни складає 3 кредити ЄКТС. Навчальна дисципліна структурована в один навчальний модуль, який включає п'ять змістових модулів.

7.1. Опис навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти, форма здобуття освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів 3	Галузь знань Охорона здоров'я	Обов'язкова
Модулів 1	Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація	Курс 2
Змістових модулів 5		Семестр 1
Загальна кількість годин 90	рівень вищої освіти – другий (магістерський)	Лекції – 0 год.
Кількість аудиторних годин – 60		Практичні – 60 год.
		Семінарські – 0 год.
Кількість годин самостійної роботи здобувача – 30	Форма здобуття освіти: (денна)	Самостійна робота – 30 год.
		Вид підсумкового контролю: Модульний контроль

7.2. Структурований план навчальної дисципліни

Модулі / змістові модулі	Кількість годин, у тому числі				Рік навчання, семестр	Вид підсумкового контролю
	Всього годин/ кредити	Аудиторних		СРС		
		Лекції	Практичні заняття			
Модуль 1 Змістових модулів 5	90	0	60	30	II, I-II	Модульний контроль

РАЗОМ	90	0	60	30		
-------	----	---	----	----	--	--

7.3. Зміст програми

1. Основи медичної та фармацевтичної термінології.
2. Вплив ліків на організм людини.

Конкретні цілі:

- Засвоїти основні терміни, що відносяться до даної теми.
- Диференціювати і аналізувати фармацевтичні терміни і терміноелементи греко-латинського походження.
- Розпізнавати та аналізувати граматичні структури у їх взаємозв'язку з семантичними особливостями тексту.
- Застосовувати загальну і спеціальну медичну лексику при виконанні когнітивних завдань.
- Передавати зміст прочитаного.
- Складати діалоги на ситуативно зумовлену та професійну тематику.
- Розвинути навички аналітичного і пошукового читання та перекладу.
- Вести дискурс на ситуативно-зумовлену та професійну тематику.

Тема 1. Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. Переклад інструкцій до лікарських препаратів.

- Тренувати навички читання і перекладу медичного тексту із словником.
- Розвинути навички аналітичного та пошукового читання.
- Вивчити основні розділи інструкцій до лікарських препаратів.
- Письмово передати зміст прочитаного.

Тема 2. Мовна репрезентація форм лікарських засобів у професійному дискурсі.

- Засвоїти терміни, які стосуються різних форм лікарських засобів.
- Знати визначення лікарських засобів.
- Розвинути навички вивчаючого читання та перекладу.
- Вміти розрізняти природні, хімічні та альтернативні ліки за наявністю в структурі їхніх назв частотних відрізків латинського/грецького походження.
- Стисло передати зміст прочитаного.

Тема 3. Лексико-граматичні засоби опису твердих лікарських форм.

- Вивчити терміни, що стосуються твердих лікарських форм.
- Дати характеристику таблеткам, порошкам, капсулам, зборам лікарських рослин.
- Описати особливості кожної твердої лікарської форми.
- Підготувати переказ тексту по твердим лікарським формам.

Тема 4. Лексико-граматичні засоби опису м'яких лікарських форм.

- Вивчити терміни, які описують м'які лікарські форми.
- Дати тлумачення англійською мовою мазям, лініментам, пастам, свічкам, пластирам.
- Описувати шляхи застосування м'яких лікарських форм.
- Тренувати навички усного мовлення по темі.

Тема 5. Лексико-граматичні засоби опису рідких лікарських форм.

- Засвоїти релевантні фармацевтичні терміни.
- Дати визначення розчинам, настоям, відварам, настоянкам, витяжкам, емульсіям, сиропам.
- Описувати шляхи приготування рідких лікарських засобів.
- Підготувати переказ тексту.

Тема 6. Мовні моделі опису механізму дії лікарських засобів.

- Розвивати навички вивчаючого читання та перекладу.
- Вивчити активну термінологічну лексику до тексту.
- Описувати різні механізми дії ліків (стимуляція, пригнічення, подразнення, заміна терапія, хіміотерапія).
- Вести бесіду про механізм дії ліків.

Тема 7. Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. Переклад інструкцій до лікарських препаратів.

- Тренувати навички читання і перекладу медичного тексту із словником.
- Розвинути навички аналітичного та пошукового читання.
- Вивчити основні розділи інструкцій до лікарських препаратів.
- Письмово передати зміст прочитаного.

Тема 8. Мовні моделі опису розподілу, концентрації та дії ліків в організмі.

- Визначати фармацевтичні терміни, що стосуються даної теми.
- Відокремлювати твірну основу і компоненти фармацевтичного терміну.
- Вміти використовувати в контексті тлумачення щодо розподілу, концентрації та дії ліків в організмі.
- Розвивати навички коректного перекладу контексту даної теми.

Тема 9. Фахова лексика та комунікативні моделі з теми «Антибіотики».

- Засвоїти фармацевтичні терміни, що відносяться до даної теми.
- Ознайомитись з історією відкриття та застосування перших антибіотиків.
- Вести бесіду іноземною мовою щодо класифікації антибіотиків та їхнього впливу на організм.

Тема 10. Мовні засоби опису клінічних ситуацій, пов'язаних з медикаментозними отруєннями.

- Засвоїти фармацевтичні терміни, що відносяться до теми заняття.
- Вміти читати та перекладати зі словником.
- Описувати перебіг отруєння різними лікарськими засобами.
- Називати симптоми, перебіг і лікування отруєнь.
- Вивчити аббревіатури стосовно дозування лікарських засобів.

Тема 11. Читання та усна інтерпретація текстів токсикологічної тематики.

- Вивчити активну фахову лексику до теми.
- Тренувати навички вивчаючого читання.
- Вміти вести бесіду на тему про небезпечність безконтрольного застосування медичних препаратів.

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна СРС
Модуль 1. Основи медичної та фармацевтичної термінології.				
Змістовий модуль I. Медична та фармацевтична термінологія як основа професійної іншомовної комунікації.				
Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. Інструкції до лікарських препаратів.	–	2		
Форми лікарських засобів.	–		2	

Тверді лікарські форми.	–	4		
Змістовий модуль 2. Мовна інтерпретація впливу лікарських засобів на організм людини.				
Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. <i>Інструкції до лікарських препаратів.</i>	–	2	2	
Розподіл, концентрація та дія ліків в організмі		4		
Антибіотики.	–		2	
Змістовий модуль 3. Мовні моделі опису лікарських форм та способів застосування.				
Рідкі лікарські форми.	–	4	4	
Тверді лікарські форми.	–	6	2	
Напівтверді лікарські форми.	–	4	6	
Напівтверді лікарські форми.	–	4	2	
Змістовий модуль 4. Робота з фаховими текстами фармацевтичної тематики.				
Текст для вивчаючого читання.		4		
Розподіл, концентрація та дія ліків в організмі		6		
Розподіл, концентрація та дія ліків в організмі		4	4	
Отруєння		4		
Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. <i>Інструкції до лікарських препаратів.</i>		4		
Змістовий модуль 5. Фахова іншомовна комунікація у сфері безпечного застосування лікарських засобів.				
Анотування науково-популярного тексту		6	2	
Предмет токсикології.			2	
Антибіотики			2	
Підсумковий тестовий контроль засвоєння Модуля 1 – Основи медичної та фармацевтичної термінології.		2		
Усього годин – 90		60	30	
Кредитів ECTS – 5				

Аудиторна робота – 22,2 % СРС – 77,8 %

9. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

9.1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ – не передбачено

9.2 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема	К-сть годин
Модуль 1. Основи медичної та фармацевтичної термінології.	
Змістовий модуль І. Медична та фармацевтична термінологія як основа професійної іншомовної комунікації.	
Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. <i>Інструкції до лікарських препаратів.</i>	2
Форми лікарських засобів.	4
Тверді лікарські форми.	2
Змістовий модуль 2. Мовна інтерпретація впливу лікарських засобів на організм людини.	
Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. <i>Інструкції до лікарських препаратів.</i>	4
Тверді форми ліків	2
Рідкі форми ліків	2
Змістовий модуль 3. Мовні моделі опису лікарських форм та способів застосування.	
Тверді форми ліків	4
Рідкі форми ліків	6
Напіврідкі форми ліків	4
Напіврідкі форми ліків	4

Змістовий модуль 4. Робота з фаховими текстами фармацевтичної тематики.	
Текст для вивчаючого читання.	4
Розподіл, концентрація та дія ліків в організмі	4
Розподіл, концентрація та дія ліків в організмі	4
Отруєння.	4
Отруєння.	4
Змістовий модуль 5. Фахова іншомовна комунікація у сфері безпечного застосування лікарських засобів.	
Анотування науково-популярного тексту	
Предмет токсикології	2
Антибіотики	2
Підготовка до підсумкового модульного контролю 1 – Основи медичної та фармацевтичної термінології.	2
Всього годин	60

9.3 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема	К-сть годин
Модуль 1. Основи медичної та фармацевтичної термінології.	
Змістовий модуль I. Медична та фармацевтична термінологія як основа професійної іншомовної комунікації.	
Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. Інструкції до лікарських препаратів.	2
Форми лікарських засобів.	2
Антибіотики: опрацювання фахової термінології	2
Рідкі лікарські форми: термінологічний аналіз	2
Тверді лікарські форми: особливості терміновживання	4
Напівтверді лікарські форми: переклад та аналіз термінів	2
Напівтверді лікарські форми: узагальнення та систематизація	4
Розподіл, концентрація та дія ліків в організмі (термінологічний коментар)	2
Індивідуальна робота студентів над текстами за фахом. Інструкції до лікарських препаратів	2
Анотування науково-популярного тексту з токсикології	4
Предмет токсикології: засвоєння основних понять	2
Антибіотики: термінологічна характеристика	2
Всього годин	30

10. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ (пошукові, дослідницькі й аналітичні роботи):

- підготовка реферату з теми професійного спрямування;
- підготовка наукової статті ;
- участь у наукових конференціях;
- публікація матеріалів в журналах (тези);
- створення презентацій;
- опрацювання інтернетматеріалів;
- презентація інтернетматеріалів на заняттях.

11. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Модуль 1: Основи фармацевтичної термінології

1. Аналіз структури англomовної інструкції до лікарського засобу
2. Визначення стандартних розділів (Indications, Dosage, Warnings) в інструкції
3. Переклад фармакологічних термінів та скорочень з інструкції
4. Ідентифікація граматичних структур, характерних для медичних протоколів
5. Порівняльний аналіз різних формулювань дозування в англійській мові
6. Опрацювання мовних формул для опису побічних реакцій
7. Аналіз мовних маркерів протипоказань у англomовних інструкціях
8. Створення глосарія ключових фармацевтичних термінів на основі інструкції
9. Визначення мовних моделей опису взаємодій лікарських засобів
10. Переклад та коментування розділу Precautions англomовної інструкції
11. Лексичний аналіз термінів, що описують фармакодинаміку та фармакокінетику
12. Виділення імперативних конструкцій і модальних дієслів в інструкції
13. Складання узагальненої таблиці типових формулювань дозування англійською
14. Підготовка короткого анотаційного викладу англomовної інструкції
15. Лінгвістичне зіставлення розділів Warning і Caution у різних інструкціях
16. Розроблення контрольного списку (checklist) для аналізу інструкцій англійською мовою
17. Ідентифікація та переклад термінів, пов'язаних із формами випуску лікарських засобів
18. Створення навчального парафразу (paraphrasing) вибраного фрагмента інструкції

12. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

У процесі вивчення навчальної дисципліни застосовують наступні методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод. Найчастіше застосовується на лекціях з метою передачі великого масиву інформації.

Репродуктивний метод. Виконуються контрольні роботи, програмований контроль, тестові завдання, застосовуються різні форми самоконтролю.

Метод проблемного викладу. Показує спосіб рішення поставленого завдання через розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Таким чином, студенти стають співучасниками наукового пошуку.

Евристичний метод. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на практичних заняттях.

Дослідницький метод. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виконують інші дії пошукового характеру, що сприяє найбільш повно проявитись ініціативі, самостійності, творчому пошуку.

Тестовий модульний контроль визначає рівень сформованості іншомовної граматичної та лексичної компетенції студентів Структура тестової частини підсумкового модульного контролю складається з тестових завдань:

- Завдання на визначення правильності/неправильності твердження. (T/F statements).
- Завдання з вибором однієї правильної відповіді – множинний вибір – (Choose the right variant).
- Завдання на встановлення відповідності – перехресний вибір – (Matching).
- Завдання на заповнення пропусків у тексті (Filling the gaps).
- Завдання на завершення речення (Complete the sentence).
- Граматичні завдання на підстановку.
- Завдання на видозміну граматичних форм.

13. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

13.1. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності.

Початковий рівень знань визначається на першому практичному занятті за допомогою письмової контрольної роботи, яка складається з тестових завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі:

- індивідуального усного опитування за теоретичними питаннями на основі рекомендованої літератури, які включені до методичних розробок з відповідних тем;
- розв'язування ситуаційних задач за темою заняття на основі рекомендацій у методичних розробках, підбірки задач, відповідних методичних матеріалів кафедри, задачників, практикумів;
- у формі тестових завдань з однією чи декількома правильними відповідями;
- у формі письмових контрольних робіт.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

13.2. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою, які потім конвертуються в бали, залежно від кількості тем у модулі, таким чином:

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну роботу і виконання індивідуальних завдань не може перевищувати 200 балів.

13.3. Умови допуску до складання підсумкового контролю.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді тестового контролю (40 тестів) які завантажені на Електронній освітній платформі БДМУ (<https://eosvita.bsmu.edu.ua>).

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час вивчення дисципліни, становить 200.

13.4. Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю.

Оцінювання дисципліни є рейтинговим та визначається з урахуванням поточної освітньої діяльності студента (з урахуванням тем самостійної роботи та ІНДР) та результатів підсумкового модульного контролю. Оцінювання здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах. Береться до уваги своєчасна здача завдань самостійного опрацювання, індивідуальної роботи, змістових та підсумкового модулів.

Розподіл балів, які присвоюються студентам

Критерії оцінювання комунікативної компетенції студентів, що вивчають іноземну мову, базуються на *дескрипторах відповідного рівня володіння мовою у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти*:

- 1) змістовність: відповідність темі, розкриття теми, обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації;
- 2) когерентність: логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювань, реалізація комунікативного наміру;
- 3) лексична адекватність: використання лексики відповідно до комунікативного наміру та визначеного рівня володіння іноземною мовою;
- 4) граматична коректність: дотримання правил орфографії та пунктуації, правильність вживання різноманітних граматичних структур;
- 5) відповідність фонетичним нормам: правильність вимови, інтонації, темпу мовлення.

Оцінювання успішності навчання аспірантів здійснюється за національною шкалою – «5», «4», «3», «2» та шкалою ECTS – A, B, C, D, E, FX, F.

Максимальна кількість балів, що надається студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результатами модульного підсумкового контролю – 80 балів. Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Підсумковий контроль: здійснюється по завершенню модуля у формі семестрового заліку і включає в себе контроль теоретичних знань, практичних навичок і вмінь.

14. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Тестовий модульний контроль визначає рівень сформованості іншомовної граматичної та лексичної компетенції студентів. Структура тестової частини підсумкового модульного контролю складається з тестових завдань:

- Завдання на визначення правильності/неправильності твердження. (T / F statements).
- Завдання з вибором однієї правильної відповіді – множинний вибір – (Choose the right variant).
- Завдання на встановлення відповідності – перекресний вибір – (Matching).
- Завдання на заповнення пропусків у тексті (Filling the gaps).
- Завдання на завершення речення (Complete the sentence).
- Граматичні завдання на підстановку.
- Завдання на видозміну граматичних форм.

15. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені у процесі вивчення теми. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Розподіл балів за поточну діяльність

ВЧ	ал	ьн	их	го	то	ви	х	м	од	ва	ни	х	Конвертація у бали традиційних оцінок	М	ін
----	----	----	----	----	----	----	---	---	----	----	----	---	---------------------------------------	---	----

			Традицій оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
			"5"	"4"	"3"	"2"	"5"	"4"	"3"	"2"	
Модуль 1	3	29	4	3	2,5	0	4	3	2,5	0	75

Вага кожної теми в межах одного модуля є однаковою.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» на кількість оцінюваних тем з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу дорівнює 75 балів=29 тем x 2,5 бал. + 2.5 бали за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується множення кількості балів, що відповідають оцінці «5» на кількість оцінюваних тем з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу дорівнює 120 балів = 29 тем x 4 бали + 4 бали за індивідуальну роботу.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

16. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

16.1 Нормативне забезпечення викладання дисципліни Для студентів зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація наявні:

- Стандарт вищої освіти України, другий (магістерський) рівень, галузь знань – 22 «Охорона здоров'я», спеціальність – 226 Фармація, промислова фармація;
- Програма навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням);
- Інформаційний контент, який представлений на (<https://eosvita.bsmu.edu.ua>) кафедри;
- Можливість працювати з комп'ютерною технікою;
- Використання бібліотечного фонду університету, який представлений сучасною вітчизняною та зарубіжною навчальною та науковою літературою, довідниками, фаховими виданнями, наявні Інтернет-доступи до повнотекстових ресурсів та наукометричних баз даних, зокрема WoS та Scopus.

16.2 Методичне забезпечення практичних занять методичні вказівки до проведення практичних занять з тем дисципліни;

- Методичні розробки для викладачів до кожного заняття з теми;
- Методичні вказівки до кожного практичного заняття з теми
- Навчальні посібники з грифом та без грифу Міністерства освіти;
- Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять;
- Контрольні завдання до практичних занять;
- Контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу;
- Збірники ситуаційних задач і тестових завдань для перевірки рівня засвоєння матеріалу;
- Інструктивно-методичні матеріали з алгоритмами виконання практичних завдань;
- Презентації та наочні матеріали до кожної теми занять;
- Електронні ресурси (відеоматеріали, інтерактивні тести, навчальні симуляції).

16.3 Методичне забезпечення самостійної роботи:

- Методичні вказівки до самостійної позааудиторної роботи студента.
- Перелік завдань для самостійної роботи.
- Методичні рекомендації до організації самостійної роботи здобувачів освіти;
- Завдання для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу з питань дисципліни;
- Перелік літературних джерел, електронних ресурсів і тестових завдань для самоперевірки;
- Методичні матеріали для підготовки до поточного та підсумкового контролю знань;
- Індивідуальні завдання (реферати, міні-проекти, аналітичні огляди).

16.4 Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю

- Перелік тестових завдань.
- Комплект ситуативних задач зокрема:
 - аналіз інструкції до лікарського препарату;
 - визначення правильної термінології у клінічному контексті;
 - переклад та інтерпретація медико-фармацевтичних текстів;
 - пояснення механізму дії препарату із застосуванням фахової лексики.
- Критерії оцінювання результатів підсумкового контролю.
- Методичні рекомендації для студентів щодо підготовки до підсумкового контролю.
- Еталони правильних відповідей до тестових завдань.
- Інструкції щодо організації та проведення тестового контролю.
- Рейтингову шкалу оцінювання відповідно до вимог ECTS.

16.5 Навчально-інформаційне та ілюстративне забезпечення

- Банк тестових завдань для підсумкового контролю знань;
- Збірник ситуативних та клінічних задач для перевірки професійної готовності;
- Критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- Контрольні практичні завдання, спрямовані на оцінювання сформованості фахових компетентностей;
- Екзаменаційні білети (у разі передбаченої форми атестації).

16.6 Навчально-технічне забезпечення

- Навчально-методичні стенди з основних тем дисципліни;
- Навчальні презентації, відеолекції та електронні конспекти лекцій;
- Матеріали, розміщені на сайті кафедри та в електронному освітньому середовищі БДМУ (<https://elearn.bsmu.edu.ua> та <https://eosvita.bsmu.edu.ua>);
- Інтерактивні навчальні ресурси, електронні підручники, мультимедійні посібники;
- Наочні плакати, схеми, таблиці та діаграми з ключових тем курсу;
- Ноутбук;
- Мультимедійний проектор.

17. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

17.1 Основна:

1. Войткевич Н.І., Запоточна Л.І., Рак О.М. Підручник з англійської мови для студентів фармацевтичних факультетів. Чернівці, 2018. 380 с.
2. English for Pharmacists = Англійська мова для фармацевтів: підручник (ВНЗ III-IV р. а.) / Л.Я. Аврахова, І.О. Паламаренко, Т.В. Яхно та ін.; за ред. Л.Я. Аврахової. 2-е вид., випр. 2017. 368 с.
3. Блек, С., & Фоулстон, М. (2017). English for Pharmacy (Oxford Business English / Oxford EAP). – Oxford: Oxford University Press., 2017. 208 с.
4. Zgheib, R., & Baker, J. (2020). Professional English in Use: Medicine (Cambridge Professional English). – Cambridge: Cambridge University Press. , 2020. 144 с.

17.2 Допоміжна:

1. Luke Prodromou. *Rising Star. A Pre-First Certificate Course*. Macmillan Publishers Limited, 2001.
2. Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. International student edition, Macmillan Publishers Limited, 2002. 1748 p.
3. English for Pharmacists = Англійська мова для фармацевтів: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / Л.Я. Аврахова, І.О. Паламаренко, Т.В. Яхно та ін.; за ред. Л.Я. Аврахової. — 2-е вид., випр. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017. 368 с.
4. English for Pharmaceutical and Medical Students = Англійська мова для студентів-фармацевтів і медиків: навчальний посібник / І.Р. Швед, І.В. Ковальчук, С.І. Швед. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2023. 399 с.

17.3 Інформаційні ресурси:

1. Сервер дистанційного-навчання системи e-osvita – навчально-методичні матеріали на сервері дистанційного навчання
2. www.English4you
3. www.englishteststore.net
4. www.ExamEnglish.com

18. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

Світлана НАМЕСТЮК, доцент кафедри іноземних мов (namestyuk.lana@bsmu.edu.ua)